

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av 36 och 40 §§ alkohollagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att alkohollagen ändras. Enligt förslaget skall uppgifter som för närvarande i den utsträckning som social- och hälsovårdsministeriet närmare bestämmer ankommer på alkoholbolaget, dvs. att bedriva alkoholforskning, följa alkoholförhållandenas utveckling, informera om alkoholens skadeverkningar, bedriva upplysning om alkoholfrågor och annan sådan hälsofostran, överföras till vissa ämbetsverk och inrättningar inom

statsförvaltningen, nämligen folkhälsoinstitutet, forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården samt social- och hälsovårdens produkttillsynscentral. Alkoholbolaget skall enligt förslaget avge en berättelse till social- och hälsovårdsministeriet om sin detaljhandels utveckling.

Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 maj 1996.

MOTIVERING

**1. Nuläget och de föreslagna
ändringarna**

Enligt 36 § 1 mom. alkohollagen (1143/94) skall alkoholbolaget

1) sköta den detaljhandel som bolaget enligt denna lag har ensamrätt till,

2) i den utsträckning som social- och hälsovårdsministeriet närmare bestämmer bedriva alkoholforskning, följa alkoholförhållandenas utveckling, informera om alkoholens skadeverkningar, bedriva upplysning om alkoholfrågor och annan sådan hälsofostran, samt

3) årligen till statsrådet ge en berättelse om alkoholförhållandenas utveckling och om de åtgärder som bolaget har vidtagit för att uppnå det syfte som anges i 1 § alkohollagen.

Enligt lagens 36 § 2 mom. skall det i alkoholbolagets bolagsordning stadgas om dess övriga uppgifter och verksamhetsområde.

De uppgifter som avses i 2 punkten finansieras genom att i statsbudgeten årligen tas upp

ett anslag som motsvarar 0,7 procent av de kalkylerade årliga intäkterna av skatten på alkoholdrycker (36 § 3 mom.).

Det föreslås nu att 36 § alkohollagen ändras i sin helhet, dock så att gällande 36 § 1 mom. 1 punkten kvarstår oförändrad.

Riksdagen behandlar för närvarande en proposition med förslag till lag om avgivande av berättelse om folkhälsotillståndet till riksdagen (RP 48/1995 rd), vari det föreslås att lagen om avgivande av berättelse om rusmedelslägets utveckling till riksdagen upphävs. Enligt den sistnämnda lagens 1 § skall statsrådet årligen till riksdagen avge en berättelse om rusmedelslägets utveckling. I berättelsen skall alkoholbolagets berättelse till statsrådet om alkoholförhållandenas utveckling tas in. Till följd av denna ändring föreslås i nya 36 § 1 mom. 2 punkten, att bolaget årligen till social- och hälsovårdsministeriet skall ge en berättelse om detaljhandels utveckling samt om de åtgärder som bolaget har vidtagit för att förverkliga syftet med alkohollagen.

Om alkoholbolagets viktigaste uppgifter skall alltjämt stadgas på lagnivå. Eftersom bolaget har också andra uppgifter är det ändamålsenligt att dessa regleras på lägre nivå. Det föreslås därför att i 36 § 2 mom. fortfarande stadgas att det skall föreskrivas i alkoholbolagets bolagsordning om dess övriga uppgifter och verksamhetsområde.

Avsikten är att till vissa ämbetsverk och inrättningar inom statsförvaltningen, nämligen folkhälsoinstitutet, forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården samt social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, överföra de funktioner som avses i 36 § 1 mom. 2 punkten alkohollagen, dvs. att i den utsträckning som social- och hälsovårdsministeriet närmare bestämmer bedriva alkoholforskning, följa alkoholförhållandenas utveckling, informera om alkoholens skadeverkningar, bedriva upplysning om alkoholfrågor och annan sådan hälsofostran. Denna överföring skall enligt förslaget förverkligas genom att till 40 § 2 mom. alkohollagen fogas en ny 8 punkt. Social- och hälsovårdsministeriet skall fortsättningsvis bestämma i vilken utsträckning dessa verksamhetsformer bedrivs. Finansieringen föreslås ske genom anslag i den årliga statsbudgeten vilka inte längre, så som stadgas i gällande 36 § 3 mom. alkohollagen, skall vara beroende av intäkterna av skatten på alkoholdrycker.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

I 1995 års budget har reserverats 50 000 000

mark för ersättning till alkoholbolaget för de uppgifter som nämns i gällande 36 § 1 mom. 2 punkten alkohollagen och som omfattar forsknings-, informations- och upplysningsverksamhet i alkohofrågor samt hälsofostran. Avsikten är att år 1996 bibehålla anslaget för dessa uppgifter på samma nivå som år 1995, dock så att för utgifterna under början av året fram till denna lags ikraftträdande 30.4.1996 16 150 000 mark fortsättningsvis reserveras för ersättning till alkoholbolaget varefter 33 850 000 mark fördelas mellan forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården, folkhälsoinstitutet samt social- och hälsovårdens produkttillsynscentral. År 1997 beräknas lagens kostnadsverkningar fortsättningsvis vara ca 50 000 000 mark.

3. Ärendets beredning

Propositionen har varit på remiss hos handels- och industriministeriet, folkhälsoinstitutet, forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården, social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, Alko Ab och Stiftelsen för alkoholforskning.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 maj 1996.

Med stöd av vad som anförs ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag**om ändring av 36 och 40 §§ alkohollagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i alkohollagen av den 8 december 1994 (1143/94) 36 § och 40 § 2 mom. 6 och 7 punkterna
samt

fogas till 40 § 2 mom. en ny 8 punkt som följer:

36 §

Alkoholbolagets uppgifter

Alkoholbolaget skall

1) sköta den detaljhandel som bolaget enligt denna lag har ensamrätt till, samt

2) årligen till social- och hälsovårdsministeriet ge en berättelse om sin detaljhandels utveckling och om de åtgärder som bolaget har vidtagit för att uppnå det syfte som anges i 1 §.

Om alkoholbolagets övriga uppgifter och verksamhetsområde föreskrivs i dess bolagsordning.

40 §

Social- och hälsovårdsministeriets behörighet

Social- och hälsovårdsministeriet utfärdar
vid behov bestämmelser om

6) iakttagande av stadgandena om reklam för alkoholdrycker och annan säljfrämjande verksamhet,

7) prissättningsgrunderna för alkoholdrycker, samt om

8) i vilken utsträckning de under ministeriet lydande ämbetsverken och inrättningarna skall bedriva alkoholforskning och följa alkoholförhållandenas utveckling, informera om alkoholen skadeverkningar, bedriva upplysning om alkoholfrågor och annan sådan hälsofostran.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1996.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 29 september 1995

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister *Terttu Huttu-Juntunen*

Lag

om ändring av 36 och 40 §§ alkohollagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i alkohollagen av den 8 december 1994 (1143/94) 36 § och 40 § 2 mom. 6 och 7 punkterna
samt
fogas till 40 § 2 mom. en ny 8 punkt som följer:

Gällande lydelse

36 §

Alkoholbolagets uppgifter

Alkoholbolaget skall

1) sköta den detaljhandel som bolaget enligt denna lag har ensamrätt till,

2) i den utsträckning som social- och hälsovårdsministeriet närmare bestämmer bedriva alkoholforskning, följa alkoholförhållandenas utveckling, informera om alkoholens skadeverkningar, bedriva upplysning om alkoholfrågor och annan sådan hälsofostran, samt

3) årligen till statsrådet ge en berättelse om alkoholförhållandenas utveckling och om de åtgärder som bolaget har vidtagit för att uppnå det syfte som anges i 1 §.

Om alkoholbolagets övriga uppgifter och verksamhetsområde stadgas i dess bolagsordning.

För skötseln av de uppgifter som ankommer på alkoholbolaget enligt 1 mom. 2 punkten skall i statsbudgeten årligen tas upp ett anslag som motsvarar minst 0,7 procent av de kalkylerade årliga intäkterna av skatten på alkoholdrycker.

40 §

Social- och hälsovårds- ministeriets behörighet

Social- och hälsovårdsministeriet utfärdar vid behov bestämmelser om

6) iakttagande av stadgandena om reklam för alkoholdrycker och annan säljfrämjande verksamhet, samt om

7) prissättningsgrunderna för alkoholdrycker.

Föreslagen lydelse

36 §

Alkoholbolagets uppgifter

Alkoholbolaget skall

1) sköta den detaljhandel som bolaget enligt denna lag har ensamrätt till, samt

2) årligen till social- och hälsovårdsministeriet ge en berättelse om sin detaljhandels utveckling och om de åtgärder som bolaget har vidtagit för att uppnå det syfte som anges i 1 §.

Om alkoholbolagets övriga uppgifter och verksamhetsområde föreskrivs i dess bolagsordning.

40 §

Social- och hälsovårds- ministeriets behörighet

Social- och hälsovårdsministeriet utfärdar vid behov bestämmelser om

6) iakttagande av stadgandena om reklam för alkoholdrycker och annan säljfrämjande verksamhet,

7) prissättningsgrunderna för alkoholdrycker, samt om

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8) i vilken utsträckning de under ministeriet lydande ämbetsverken och inrättningarna skall bedriva alkoholforskning och följa alkoholförhållandenas utveckling, informera om alkoholens skadeverkningar, bedriva upplysning om alkoholfrågor och annan sådan hälsofostran.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1996.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.
